

Echt sparen voor bomenbeheer of hopen dat meevallers naar bomen gaan?

De uitdaging*

In Zeist staan nu 35.000 laan- en parkbomen. Daaraan wordt jaarlijks € 421.000 besteed (rooien, onderhoud, aanplant), maar dat bedrag gaat stijgen, want ons bomenbestand vergrijsst. Er komt zelfs een afsterfepiek aan, waardoor omwille van de veiligheid jaarlijks alleen al de onvermijdelijke rooikosten zullen oplopen tot € 1 miljoen in 2023. Lagen de kosten van de bomen eerst *onder* het langjarig gemiddelde (€ 687.500; zie kader), nu komen ze er vele “magere” jaren fors boven te liggen. Helaas heeft Zeist daar in de “vette” jaren nooit voor gespaard. Er is wel een Bomenfonds, maar daar zit nu slechts € 100.000 in. Er komt dus een groot probleem aan.

Wat kosten de bomen in Zeist?	
A Gemiddeld nodig per boom in 70 jaar	€ 1.375
<i>aanplant/herplant</i>	350
<i>onderhoud</i>	400
<i>rooien</i>	625
B Zeister bomenbestand	35.000
C Verwachte levensduur boom	70
D Jaarlijks nodig AxB/C	€ 687.500
E Nu beschikbaar	€ 421.000
Structureel tekort D-/E	€ 266.500

De RIOZ - Een oplossing met uitdagingen

Zelfs als met extra sparen in het Bomenfonds nu begonnen wordt, nu het nog een aantal jaren kan, zijn we te laat om met de spaarpot de sterftepiek nog op te kunnen vangen. Des te opmerkelijker is het dat de gemeente het Bomenfonds niet extra vult maar afschaft! De gemeente heeft het spaarpotje gecombineerd met o.a. een deel van de reserve WMO tot een nieuwe algemene reserve: de Reserve Integrale Ontwikkeling Zeist, de RIOZ. Met die reserve kan dan *onder andere* wat voor “Groen” worden gedaan. Maar hij is ook bestemd voor “Rood” en “Sociaal” en wordt mogelijk dáár de komende jaren het eerst voor aangesproken. Dat laatste is niet denkbeeldig gezien de tekorten die voorzien worden in het kader van de decentralisaties en Rijksbezuinigingen (2015-2017: € 3,2 miljoen**). De vraag is wat er dan nog voor de bomen overblijft. De RIOZ start weliswaar in 2014 met een bedrag van ruim € 3.5 miljoen***, maar wordt niet structureel aangevuld. Er komt alleen nog wat bij als er ergens op de begroting *meevallers* zijn, maar de komende jaren zijn juist *tegenvallers* het meest waarschijnlijk. Of is de RIOZ de eerste stap om de komende tijd om meer geld te vragen?

Wat echt nodig is

Tijdens de piekjaren in de bomensterfte, die vanaf 2023 circa tien jaar zal duren, zullen tekorten ontstaan van vele miljoenen euro's die de omvang van de RIOZ verre overtreffen. Dat probleem vraagt om zowel een structurele oplossing (het mag in de verre toekomst niet weer zo gaan) als een oplossing voor de piek zelf.

1) Een **structurele** oplossing is om voortaan van het langjarige gemiddelde van € 687.500 uit te gaan, dat is € 266.500 meer dan er nu jaarlijks beschikbaar is. Dit sluit aan bij het advies uit het Adviesrapport Bomenbeheer. Een *bestemmingsreserve voor bomen* zou dan wel degelijk een nuttige functie kunnen vervullen, net als bestemmingsreserves voor andere kapitaalgoederen.

2) Voor de **piek** zou de RIOZ een oplossing kunnen zijn als daarin a) tenminste voor een reeks van jaren *bedragen voor "Groen" worden gereserveerd*, afhankelijk van de politieke afweging om nu te sparen (ten koste van andere zaken) of straks te lenen (en rente te betalen) en b) *andere middelen ingezet* worden als die minimale bedragen niet te reserveren zijn uit meevallers, zodat er feitelijk sprake is van structurele instroom in de RIOZ.

2013-11-07 Hanna van den Dool

* Gegevens ontleend aan het Adviesrapport Bomenbeheer gemeente Zeist ([13RV0054](#))

** Zie analyse [Karst Schuring](#)

*** Na aannemen amendement van PvdA/NDZ/CU?SGP ([13RV0058](#))